

Nasjonal institusjon for menneskerettigheter

Referat fra styremøte 1/2015

Tid: Tirsdag 25. august kl. 16.30 – 20.00

Sted: Nasjonal institusjon for menneskerettigheters lokaler i Akersgata 8

Til stede:

Cecilie Østensen Berglund, leder

Knut Vollebæk, nestleder

Jan E. Helgesen

Gro Dikkanen

Anne Sofie Syvertsen

Under sakene 1-3, deler av sak 4, samt sak 6 deltok fungerende direktør Kristin Høgdaahl.

Referent: Cecilie Østensen Berglund

Innkalling og dagsorden:

Det var ingen merknader til dagsorden.

1. Kort presentasjon av styret og fungerende direktør

Styrets medlemmer og fungerende direktør presenterte seg og redegjorde kort for sin bakgrunn, med særlig fokus på tidligere og nåværende arbeid med menneskerettigheter.

2. Avtaler inngått med Universitetet i Oslo og Sivilombudsmannen i forbindelse med etablering av ny nasjonal institusjon

Styrets leder redegjorde for avtalen mellom Universitetet i Oslo og Stortinget om overføring av Nasjonal institusjon for menneskerettigheter og dets ansatte. Avtalen var på forhånd oversendt styremedlemmene.

Det var ingen merknader til denne.

Styrets leder redegjorde deretter for hvilke administrative støttetjenester Sivilombudsmannen kan levere til Nasjonal institusjon for menneskerettigheter. Brev av 27. oktober 2014 fra Sivilombudsmannen til Stortinget var på forhånd oversendt styremedlemmene.

Styret sluttet seg til de hovedlinjer som fremgår av brevet. Det var enighet om at fremtidige avtaler om administrative støttetjenester bør inngås direkte mellom Sivilombudsmannen og Nasjonal institusjon for menneskerettigheter. Etter en foreløpig vurdering er styret og fungerende direktør innstilt på at ett bestemt årsverk bør være dedikert til arbeidet for Nasjonal institusjon for menneskerettigheter, med kontor plass hos Nasjonal institusjon for menneskerettigheter.

Muligheten for utvidelse av dagens lokaler ble trukket frem som positivt.

Oppfølging:

- Fungerende direktør følger opp dialogen med Sivilombudsmannen.

3. Budsjet

Styrets leder og fungerende direktør redegjorde for status.

Budsjettrammen for Nasjonal institusjon for menneskerettigheter i 2015 er på 9 300 000 kroner jf. kapittel 45 i statsbudsjettet. Det var da forutsatt at Nasjonal institusjon for menneskerettigheter ble reetablert med full drift fra 1. januar 2015.

Nasjonal institusjon for menneskerettigheter ble reetablert 1. juli 2015. Kun to ansatte fulgte med fra Universitetet, slik at driften så langt har vært lavere enn normalt. Styret har tidligere besluttet at ledige stillinger ikke skal lyses ut før direktør er tilsatt, ettersom direktøren er forutsatt å ha en aktiv rolle i ansettelsesprosessen. Direktørstillingen er lyst ut, og søknadsfristen utløp 20. august 2015.

Budsjettet for første halvår for Senter for menneskerettigheter/Nasjonal institusjon for menneskerettigheter var på 1 650 000 kroner. Utgiftene vil trolig ligge noe i underkant av dette. Fra 1. januar 2015 har det påløpt leieutgifter hos Sivilombudsmannen, herunder utgifter til oppussing. Videre er det i denne perioden påløpt enkelte andre oppstartsutgifter.

I det følgende vil det påløpe ytterligere oppstartsutgifter.

Samlet sett vil man likevel få et klart underforbruk i 2015.

Styret påpekte at det er viktig at budsjettrammene opprettholdes slik at Nasjonal institusjon for menneskerettigheter kan rekruttere gode, tverrfaglige medarbeidere for å sikre at institusjonen vil spille en aktiv rolle, i tråd med Stortingets forutsetninger.

Det er av særlig interesse å oppgradere databasen til Nasjonal institusjon for menneskerettigheter slik at den er lett søkbar for andre, herunder publikum. Det er ønskelig å starte dette arbeidet relativt raskt. Arbeidet vil være tids- og kostnadskrevenne.

Ettersom Nasjonal institusjon for menneskerettigheter først vil være fullt operativ fra begynnelsen av januar 2016, vil flere engangskostnader og oppstartsutgifter påløpe i 2016. Det er derfor av betydning at mindreforbruk i 2015 overføres til 2016. Slik

overføring har tidligere vært gjort da Nasjonal institusjon for menneskerettigheter lå under Senter for menneskerettigheter.

Oppfølging:

- Styrets leder følger opp budsjettet overfor Stortingets administrasjon.
- Fungerende direktør ser nærmere på mulighet for oppstart av IKT-prosjekt knyttet til Nasjonal institusjon for menneskerettigheters database.

4. Nåværende drift. Praktiske forhold. Rapporteringer

Styrets leder og fungerende direktør redegjorde for nåværende drift.

De to ansatte i Nasjonal institusjon for menneskerettigheter er på plass i de nye lokalene i Akersgata 8.

Styrets leder og fungerende direktør deltok under høringen av Norge i FNs rasediskrimineringskomité (CERD) i Genève 17. og 18. august

En kort høringsuttalelse ble i juli avgitt til Sametinget vedrørende Grunnloven § 108.

Temarapport om kriminalisering av hjemløse ble lansert 25. august, og ledet til omfattende pressedekning. Rapporten ble formelt ferdigstilt mens Nasjonal institusjon for menneskerettigheter lå under Senter for menneskerettigheter, og er således den siste rapporten som utgis som temahefte fra universitetet.

Som følge av at det for tiden kun er to ansatte i Nasjonal institusjon for menneskerettigheter er aktivitetsnivået klart lavere enn ønskelig. Stortinget er kjent med dette.

I det videre arbeidet denne høsten ble det besluttet å prioritere utarbeidelse av rapport til Stortinget og årbok. Videre må arbeidet med hjemmeside løftes frem. Nasjonal institusjon for menneskerettigheter vil avgi høringsuttalelser der dette er naturlig, samtidig som løpende, internasjonale rapporteringer vil bli fulgt opp.

På sikt er det ønskelig at Nasjonal institusjon for menneskerettigheter blir en aktiv høringsinstans. Styret ønsker å involveres i arbeidet dersom det er saker hvor det er av særlig interesse at det avgis høringsuttalelse. I andre tilfelle er det tilstrekkelig at styret orienteres om at det vil bli avgitt høringsuttalelse.

Ved utarbeidelse av fremtidige temarapporter ønsker styret å være løpende involvert i arbeidet. Den nærmere form på dette vil man komme tilbake til.

Styret besluttet at alle henvendelser til Nasjonal institusjon for menneskerettigheter skal besvares. I de tilfeller der styrets medlemmer får henvendelser direkte, kan disse videresendes til fungerende direktør for besvarelse.

Oppfølging:

- Styret vil på neste møte diskutere hvordan styret mest hensiktsmessig kan orienteres om og trekkes inn i arbeidet med høringsuttalelser og temarapporter.
- Fungerende direktør bes til neste møte om å utarbeide en oversikt over forestående rapporteringer, samt hørings saker som er til behandling.
- Styrets leder og fungerende direktør ser nærmere på hvordan arbeidet med rapport til Stortinget og årbok kan legges opp.
- Fungerende direktør sørger for at alle henvendelser til Nasjonal institusjon for menneskerettigheter blir besvart.

5. Ansettelse av direktør

Søkerlisten ble gjennomgått. Det er i alt 17 søkere.

Styrets rolle i den videre prosessen ble diskutert.

Oppfølging:

- Styrets leder tar kontakt med Stortinget for videre oppfølging av saken.

6. Øvrig bemanning – herunder strakstiltak

For å avhjelpe den nåværende underbemanningen er det ønskelig å ansette to jusstudenter i deltidsengasjement. Styret var enige om at dette kunne gjøres umiddelbart. Det ble vist til at Sivilombudsmannen har nylig utlyst slike stillinger.

Oppfølging:

- Fungerende direktør sørger, i samarbeid med styrets leder, for utlysning.

7. Strategi

Styret innledet en diskusjon om videre strategiarbeid. Dette tas opp i full bredde på neste styremøte. Det er en klart uttalt ambisjon at Den internasjonale koordinerende komiteen for nasjonale institusjoner, ICC, skal godkjenne institusjonen som fullverdig nasjonal institusjon og tildele den A-status.

Det var enighet om at man skal ta utgangspunkt i de kjernefunksjoner som følger av mandatet i lov om Nasjonal institusjon for menneskerettigheter. I forlengelsen av dette bør man se nærmere på hvordan institusjonen kan sikre synlighet og ha tilstrekkelig gjennomføringskraft. Prinsipper for undersøkelser og metodikk bør drøftes nærmere. Det samme gjelder prinsipper for informasjonsarbeid og undervisning.

Styret drøftet videre ulike temaer som det kan være aktuelt å sette fokus på i tiden fremover.

8. Møtekalender

Styret besluttet å møtes relativt hyppig i oppstartsfasen, for deretter å se an behovet for antall møter gjennom året.

Styremøter ble berammet til tirsdag 6. oktober og tirsdag 17. november, begge dager kl. 11.30 – 17.00.

Oppfølging:

- Styrets leder sørger, i samarbeid med fungerende direktør, for innkalling. Dagsorden sendes ut senest en uke før møtet.

9. Godtgjørelse

Arbeidet i utvalget godtgjøres i tråd med statens bestemmelser om utvalgsgodtgjørelse.

Oppfølging:

- Fungerende direktør sender ut skjema som skal fylles ut, samt skjema for reiseregning

10. Eventuelt

Etter loven skal styret opprette et rådgivende utvalg tilknyttet den nasjonale institusjonen. Direktøren skal fremsette forslag til medlemmer.

Det tidligere rådgivende utvalg avsluttet sitt arbeid før sommeren. Det var enighet om at nytt rådgivende utvalg opprettes så snart ny direktør er på plass.

Oppfølging:

Rådgivende utvalg opprettes så snart forslag fra ny direktør foreligger.

Det forelå ikke ytterligere saker til behandling.

27. august 2015 Cecilie Østensen Berglund